

til Pigen stikker Gaven ud, andre Steder komme de ind, og nu begynder der en Spørgen ud, og mange Medlidenhedsytringer, Herre Gud, er det et Børnehjemsbarn, har du det nu godt der o. s. v., hvilket næsten er endnu skadeligere end for dem, der maa staa udenfor, — men et er alle enige om, at de Børn maa være grulig taknemlige for alle de gode Gaver, de faa, om det saa er for et Stykke Tøj, der kun duer til Pudseklude. — Børnene selv, ja, de har en bestemt Følelse af, at der er noget aparte ved dem, at de er ikke som de andre lykkelige Børn i Hjemmene, hvor de komme og hente alle disse Gaver; de føle sig *udenfor*.

Jeg læser selv engelsk med et Hold Drengene paa et Børnehjem, og jeg tror, at lige saa mange Timer, som jeg har givet dem, lige saa mange Gange er det Spørgsmaal stillet til mig: »Skal *saadanne* Børn lære engelsk? — De skal da vel være Haandværkere« o. s. v.? Ligesom om noget kunde være for godt til dem, eller ligesom en Haandværker ikke skulde være saa oplyst som andre Mennesker; heller ikke i Klædedragt taale disse gode *Venner*, at Børnene staa Maal med andre Børn, en fix Façon paa en Søndagskjole eller en ny Kaskjet kan tidt opirre disse kærlige Givere til en retfærdig Harmen over, at de ikke ret vil huske paa, at de er Børnehjemsbørn, der skal leve af Gaver.

Vi se altsaa, at den private Godgørenhed ikke kan holde slige Anstalter oppe, selv om de undertiden prøve derpaa, — skal Børnene da hellere paa Fattiggaarden? — nej, tusind Gange nej, — hverken paa Fattiggaarden eller bortliciteres, deri har de Mennesker Ret, som har dannet Børnehjem, Børnene maa ikke staa udenfor og opdrages til at hade Samfundet, og Børnehjem er det bedste, vi har, næst efter, om private Folk vil adoptere dem, da begge Dele som oftest gøres af Kærlighed. Men Staten eller Kommunen bør give et saa rigeligt Tilskud til hjemløse Børn, at de i Forplejning og Opdragelse fuldstændig staa Maal med almindelige Børn, der har Adgang til at oplæres efter de Evner og Kræfter, de ifølge Naturens Gaver har, at de kan blive et Tilskud af Kræfter og ikke et Tab for Samfundet, og jeg begriber ikke, at ikke alle Plejemødre forene sig og i samlet Optræden storme Stat og Kommune og sige: Ser I ikke, at det er eders Børn saavel som vore, vi give vort Arbejde, vor personlige Hengivelse, giv I nu ordentlig Mad og Kundskab hver efter vore Børns Evner.

Jeg tror, det vilde lykkes, thi vel er det sagt fra højere Vedkommende, at der er Kapløb til Statskassen, men hvem der ret saa disse Plejemødre, med de alvorlige, milde Ansigter og med det store Arbejde paa deres Skuldre, som paa det omtalte Børnehjem, hvor der er 19 Drengene, og hvor Plejemoderen

ingen anden Hjælp har end Børnene, se hende med en aldrig trættet Taalmodighed sætte de smaa ufuldkomne Væsner i Arbejde i Hus og Have, det er rørende. — Kommune og Stat, om de saa det, kunde ikke sige: *Disse Børn komme os ikke ved*.

Men Stat og Kommune har nu saa travlt, saa de ikke har Tid til at komme paa Børnehjemmene, de komme vel nok engang imellem for simpelthen at se med Politøjne, og saa falder jo alt i anden Belysning. Nej, der er nogle andre Mennesker i vort Folk, som kunde raade Bod paa alt sligt og udrette saa grumme meget, — jeg mener vore Nationaløkonomer.

Men hvad gøre de, de sidde kun og prikke med Tallene i den lille Tabel, sidde og tælle op, hvor meget og hvor lidt Familierne og det enkelte Menneske har at leve af, og føje vel ogsaa til: egentlig skulde de have saa og saa meget o. s. v. Istedetfor at regne med den store Tabel, der uden Barmhjertighed viser Folk, at det dyreste af alt at ødsle med, det er Menneskekræfter, og endskønt der siges, at vi Kvinder ikke kan regne, saa kan vi dog nok udregne saa meget, at opelske vi Barnet til, alt hvad der er godt, give det rigelig Næring, varme Klæder, god Bolig, nyttige Kundskaber og lære det at bruge sine Hænder og sit Hoved, da bliver det Barn et Tilskud af Kraft og et Menneske, der vil være med at bygge Samfundet op, hvorimod et Barn, som bliver karrigt behandlet, bliver et Tab for Folket, ja maaske noget være.

Hvorfor kan da saadanne udmærkede Videnskabsmænd, der har Myndighed og tillige er i Bessiddelse af saa megen Humanitetsfølelse, som vi ved, at mange af vore Nationaløkonomer er, hvorfor kan de ikke i Stedet for at sidde og lave Statistik og fortælle, hvor meget Folk *har* at leve af og hvor meget de *burde* have at leve af, eller fortælle om, hvad den lærde mener om Socialismen her og hvad den store Mand har sagt der, hvorfor kan de ikke lægge Raad op sammen og lægge en ny, fornuftig Plan efter vore Forhold, som kunde prøves, og højt og lydt varsko Folket i Tide, saa at vi dog ikke helt skal gaa under? Thi vi vide dog alle, *at det dyreste at ødsle med er Mennesker*.

Nordisk Kvindesagsmøde den 14., 15.
og 16. Juli 1888.

(Fortsat.)

Redaktør *Borg* gjorde rede for de politiske Forhold i Sverige, hvor Spørgsmaalet om Kvindens Valgret paa Grund af at disse ikke var naaet ret langt frem. Han oplyste, at Kvinden i Sverige havde kommunal